

Historien om Bodri

Föreställningen vänder sig till barn i olika åldrar. Välj ut och arbeta vidare med de delar av lärmaterialet som passar just dig och dina elever!

Du tar dig direkt till de olika delarna genom att klicka på posterna i innehållsförteckningen.

Skapa en utskriftsvänlig pdf genom att klicka på pdf-ikonen här ovan. Innan du skriver ut kan du välja bort de delar av materialet du inte vill använda (t.ex. bilder eller hela avsnitt). Använd "papperskorgsverktyget"!

Innehåll

---

1. Till pedagogen

En bok blir en pjäs

Teater Barbaras pjäs *Historien om Bodri* bygger på Hédi Frieds och Stina Wirséns barnbok med samma namn. Den skildrar en flickas erfarenheter av Förintelsen. Du och dina elever kommer att uppleva föreställningen tillsammans. Det här materialet visar på flera olika sätt att prata vidare om den upplevelsen i undervisningen. Välj de sätt som passar dig och dina elever!

Hunden och dockorna

I föreställningen växlar vi mellan lekfulla partier och mer dramatiska händelser. Hunden Bodri står i centrum och blir en figur som barnen kan identifiera sig med. Dockorna upprättar en distans till de dramatiska händelserna samtidigt som de gör det lättare att sätta sig in i situationerna som gestaltas.

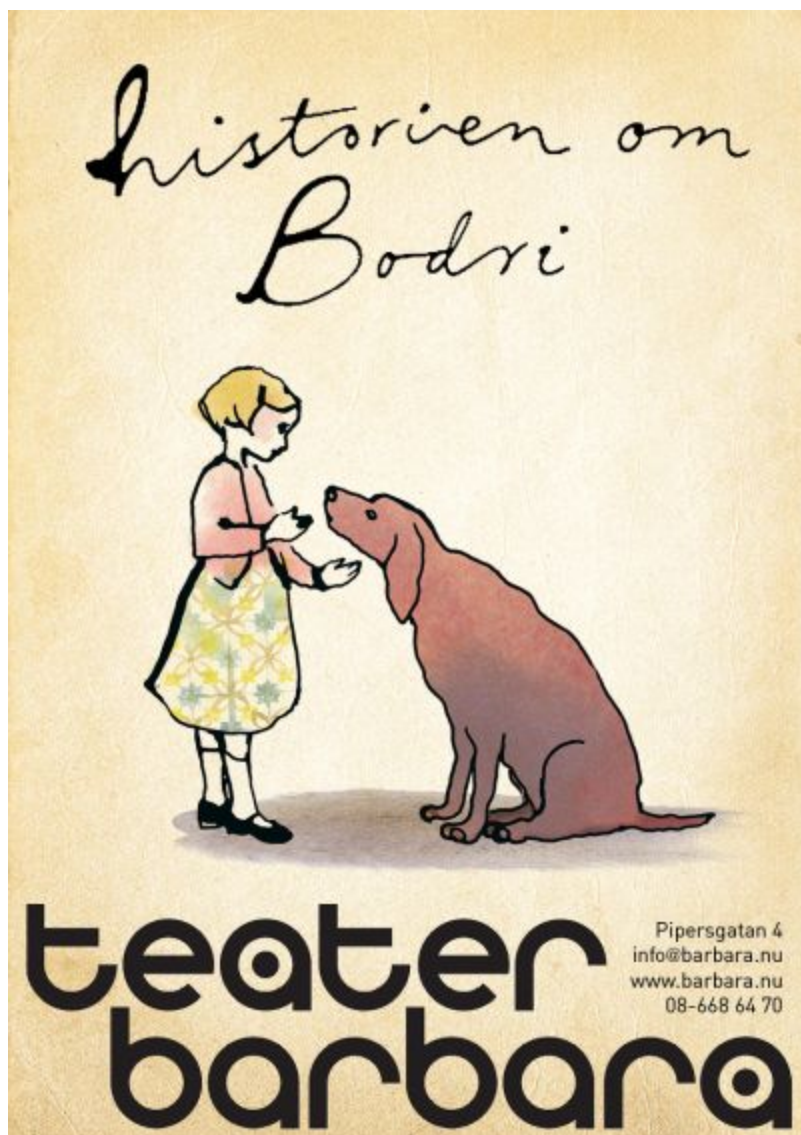
Kort stund efteråt med samtal och frågor

Efter föreställningen stannar vi kvar en stund för att kunna fånga upp spontana funderingar från barnen. Vi berättar lite mer om Hédi och hennes syster Livia och att de var med om detta på riktigt. Vi berättar också att de efter kriget kom hit till Sverige och att Hédi levde ett långt och bra liv här. Hennes syster Livia lever fortfarande och mår bra.

Därefter hoppas vi att valda delar av det här materialet ska komma till användning på ett sätt som passar dig och dina elever.

Lycka till!

[↑ Till innehållsförteckning](#)

2. Varför Historien om Bodri?

Hédi Fried har föreläst mycket för ungdomar om sina erfarenheter av att ha genomlevt Förintelsen. Hon har märkt att ungdomar idag ofta har tagit intryck av falsk information som sår tvivel kring nazisternas gärningar under Andra världskriget. Hédi menar därför att det är av största vikt att barn redan tidigt introduceras till relevant kunskap om Förintelsen. *Historien om Bodri* blev hennes sätt att göra det. Och vi på Teater Barbara är stolta över att ha fått förtroendet att föra hennes arbete vidare i teaterns form.

Demokrati – Mänskliga rättigheter – Barnkonventionen

För att kunna förstå innebörden av demokrati och mänskliga rättigheter behöver vi också kunskap om vad som kan hända när de inte finns. *Historien om Bodri* är på så sätt en universell berättelse ur barnets perspektiv om vad som händer när rasism och främlingsfientlighet får fritt utlopp. Den skildrar hur illa det kan gå när demokratin trängs undan och diktaturen tar över. Och vad som sker när grupper av människor pekats ut som samhällets syndabockar; hur familjer splittras, människor dödas, deporteras eller tvingas fly. När barn far illa. Något som ju tyvärr händer även i vår tid.

Men vi tror också att en sådan här berättelse kan väcka barns positiva idéer och tankar om hur bra världen skulle kunna vara. Och vad vi tillsammans – med hjälp av demokrati, mänskliga rättigheter och barnkonventionen – kan göra för att förverkliga det.

[↑ Till innehållsförteckning](#)

”Av oss som ännu kan berätta om det vi varit med om är bara några få kvar i livet – och vi orkar inte så länge till. (...) Det är nu viktigt att tänka framåt och finna olika vägar som bäddar för kontinuiteten så att kommande generationer kan lära något av Förintelsen och inte bara om Förintelsen.

Emerich RothDagens Nyheter 2021-01-24

3. Förberedelser

Elevernas förberedelse. Upplevelsen först – Fördjupning efteråt.

Vi tycker egentligen inte att ni behöver förbereda eleverna på något särskilt sätt. Vi menar att det är viktigt att möta föreställningen utan förutfattade meningar. Några kanske kommer att ha läst boken *Historien om Bodri* men det är absolut inte nödvändigt att ha gjort det. Teaterföreställningen är en berättelse i egen rätt och kräver inte någon förförståelse. Det är fullt tillräckligt att låta eleverna ta del av det korta brev vi brukar skicka ut i förväg. Självklart kan ni prata mer allmänt om teaterbesöket; vad det innebär, hur det skiljer sig från till exempel att se på film eller andra aspekter som ni tror är viktiga för just er barngrupp.

Pedagogens förberedelse – Råd från Rädda barnen

Att samtala om en föreställning som skildrar svåra saker är i sig inte farligt. Det viktiga är att visa att något är ”pratbart” och att vi som vuxna är beredda att lyssna. I grunden handlar det om att vara lyhörd både för gruppens och det enskilda barnets reaktioner. Vi ska inte pressa barn att prata; varken om egna upplevelser eller om en berättelse de tagit del av. Men bara det att vi tar del av en berättelse – och samtalar om den – kan vara ett sätt att känna sig mindre ensam.

För att få råd kring hur vi bäst kan förbereda ett fortsatt samtal om föreställningen *Historien om Bodri*, har vi haft kontakt med psykologer från Rädda barnen. De har försett oss med några konkreta punkter som du kan ta med dig på vägen till och från teaterföreställningen *Historien om Bodri*.

Läs Rädda barnens råd! → [PDF](#).

↑ [Till innehållsförteckning](#)

4. Koppling till läroplanen

Föreläsningen *Historien om Bodri* kan knytas till läroplanen på flera olika sätt.

I läroplanens första del slås bl.a. fast att: "Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på."

I beskrivningen av syftet med ämnet Svenska sägs bl.a.: "I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden."

De samhällsorienterande ämnena ska bl.a. behandla:

Åk 1-3

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer, till exempel skildringar av familjeliv och skola. Minnen berättade av människor som lever nu.
- Att flytta inom ett land och mellan länder. Vad detta kan ha för orsaker och få för konsekvenser.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap (...)
- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Tidslinjer och tidsbegreppen dåtid, nutid och framtid.

Åk 4-6

- Vad historiska källor, till exempel brev och andra dokument, kan berätta om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män jämfört med i dag.
- Vad religioner och andra livsåskådningar kan betyda för människors identitet, livsstil och grupptillhörighet.
- Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet.
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.
- Urfolket samerna och övriga nationella minoriteter i Sverige. De nationella minoriteternas rättigheter.
- De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

- Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut, till exempel genom att rösta i allmänna val eller skapa opinion i sociala medier.

[↑ Till innehållsförteckning](#)

Glöm inte bort!

Ett samtal om en berättelse, där alla får komma till tals och där alla lyssnar på och respekterar varandra, är i sig att praktisera demokrati och mänskliga rättigheter.

5. Tre vägar till fördjupning

- [Samtal om själva teaterföreställningen](#)
- [Demokrati – Mänskliga rättigheter – Barnkonventionen](#)
- [Historiska fakta](#)

Välj ut de delar av materialet som du tror passar dina elever bäst.

Samtal om själva teaterföreställningen

Det finns inga rätt eller fel när det gäller vad man tycker om en teaterföreställning. Ingens upplevelse av en föreställning är mer värd än någon annans. Man behöver inte vara överens och ska inte heller sträva mot en gemensam uppfattning. Dock kan man, genom

att prata med varandra om vad man sett, få fler infallsvinklar, utveckla sina egna tankar och påverka varandras tankar, samt träna sig i att motivera sina åsikter och ta intryck av andras.

Ett sätt följa upp en föreställning kan vara att prata om dess innehåll och utgå från själva berättelsen. Vad hände? Varför hände det? Hur påverkade det personerna i berättelsen? Osv.

Prata utan att värdera

Men ett annat sätt – som vi tycker är mer fruktbart – är att titta på scenkonst, ungefär så som man tittar på bilder. Detta görs bäst genom att ställa frågor som inte är värderande. T.ex. Hur såg scenbilden ut? Vilka karaktärer mötte vi? Hur såg de ut? Det visar sig ofta att man kommer längre och djupare i sina tolkningar av ett konstverks innehåll när man börjar med att prata om formen.

Man kan sen också jämföra med andra berättelser eller konstverk som som skildrat samma händelser eller väckt samma känslor/upplevelser. Vilken konstform var det? Vilka uttrycksformer? Vad handlade de om? Vad skilde dem åt? Vad var lika?

Konkreta tips hittar ni här: [→ PDF.](#)

Här hittar ni en mer omfattande manual om hur man kan prata om en teaterföreställning: [→ PDF.](#)

[↑ Till innehållsförteckning](#)

Demokrati – Mänskliga rättigheter – Barnkonventionen

De mänskliga rättigheterna gäller alla. De är universella och gäller över hela världen oavsett land, kultur eller speciell situation. Rättigheterna lovar att alla människor är födda fria, de är lika mycket värda och beroende av varandra.

När Andra världskriget tog slut; när nazisterna förlorat och Hitler var död, bestämde sig alla länder i världen för att försöka se till att det här inte skulle kunna hända igen. Det var då man bildade FN, Förenta Nationerna. Och det var då man började prata om mänskliga rättigheter. Alltså sånt som varje människa i hela världen ska ha rätt till. Efter att ha sett

Historien om Bodri kan det vara på sin plats att prata mer om vad demokrati och mänskliga rättigheter egentligen innebär; hur det kan fungera på olika sätt; i samhället, i skolan, hemma. Och vad som kan hända när de inte finns.

Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna är konstruerad så att ingen rättighet går att lyfta bort utan att samtliga faller. Det är hela förklaringen eller ingenting alls

Några exempel på vad som ingår i förklaringen:

1. Alla människor är födda fria och med samma värde och rättigheter.
2. Förklaringen om mänskliga rättigheter gäller för alla människor.
3. Alla har rätt till liv och att leva fritt utan att fängslas.
4. Ingen människa får äga en annan människa eller sälja en annan människa.
5. Ingen får plåga eller misshandla någon annan eller behandla hen som om hen inte var en människa eller var värdelös.
6. Alla har rätt att vara en egen person. Samhället får inte behandla människor som saker eller djur.
7. Lagarna ska gälla lika för alla människor.

Utifrån läroplan/kursplan för er årskurs kan ni välja på vilket sätt ni arbetar vidare med frågor om demokrati, mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Och som sagt, i er vardag praktiserar ni ofta demokrati och mänskliga rättigheter utan att tänka på det. Till exempel när ni samtalar med respekt för varandras olikheter, när ni lyssnar på varandra, när ni kommer överens. Och när ni röstar och en majoritet får bestämma – men med respekt för minoriteten.

Länk till kortfilm som beskriver mänskliga rättigheter på 2 minuter: [→ länk till Forum för levande historia.](#)

De mänskliga rättigheterna som samlat dokument: [→ PDF.](#)

[↑ Till innehållsförteckning](#)

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Alla länder (utom USA) har skrivit under och förbundit sig att följa reglerna. Sedan den 1 januari 2020 är Barnkonventionen lag i Sverige.

Hos UNICEF kan du läsa mer om barnkonventionen: → [länk](#).

Rädda Barnen om barnkonventionen: → [länk](#).

Rädda Barnens kortversion av barnkonventionen: → [länk](#).

Att fundera kring: Demokratins dilemma

Hur samtalar vi om det faktum att alla vuxna inte tycker att demokrati eller mänskliga rättigheter är något bra?

- Hur gör vi om en majoritet skulle vilja avskaffa demokratin?
- Hur gör vi om en majoritet tycker att mänskliga rättigheter inte ska gälla?
- Hur gör vi om en majoritet tycker att mänskliga rättigheter inte ska gälla vissa människor?

↑ [Till innehållsförteckning](#)

Historiska fakta

Andra världskriget – Hitler – Nazism – Förintelsen.

Den djupare bakgrunden till *Historien om Bodri*; de historiska förloppen och mer detaljerad fakta kommer barnen förstås att lära sig mer om på högstadiet. Så beroende på i vilken ålder dina elever är får du själv avgöra på vilket sätt och i vilken utsträckning ni samtalar om detta. Men du bör vara beredd att lyssna på barnen om de har funderingar och frågor.

Eftersom det cirkulerar mycket falsk information om Förintelsen, som barn och unga får del av via Internet och sociala medier, tycker vi, liksom Hédi Fried, att det är viktigt att de yngre barnen tidigt – men varsamt – introduceras till kunskap om de här historiska händelserna. Vi ska självklart inte beskriva allt det fasansfulla men vara tydliga med att detta faktiskt har hänt. Hitler och nazisterna fanns. De startade Andra världskriget. De skapade koncentrationslägren och dödade miljontals människor, inte bara judar. Även romer, homosexuella, människor med funktionsnedsättningar eller personer som tyckte annorlunda än nazisterna, kunde fångas och transporteras till lägren.

Skådespelarna berör detta lite grann i den samtalsstund vi har med barnen direkt efter föreställningen.

För de äldre eleverna

Antisemitism

Ta gärna del av Forum för levande historias material i förväg (se länk nedan). Om inte annat som en egen förberedelse. Vi tror att det är fullt möjligt att prata med de lite äldre barnen om rasism och hat mot specifika grupper. Du som pedagog kan själv avgöra om och isf hur djupt ni kan gå in i frågan om antisemitism. Ibland kanske det räcker med att berätta att hat mot just judar kallas antisemitism.

Samtalet kan också beröra våra nationella minoriteter i Sverige, dvs judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och samer (urfolk). En möjlig frågeställning: Hur får vi alla att känna sig stolta över sitt ursprung? Så att alla fritt ska kunna säga: Jag är rom. Jag är jude. Jag är same osv.

Länk till material hos Forum för levande historia. T.ex. korta lättfattliga filmer om antisemitism och judiskhet: [→ länk.](#)

[↑ Till innehållsförteckning](#)

6. Några repliker ur pjäsen att samtala kring

HÉDI: Marika är min bästa människovän. Hon bor på andra sidan staketet. Vi älskar hundar båda två. Och vispgrädde. Och att klättra i träd. Marika har också en hund – som heter Bandi.

MARIKA: Vad gör ni i synagogan egentligen?

HÉDI: Sjunger och ber böner mest. Vad gör ni i kyrkan?

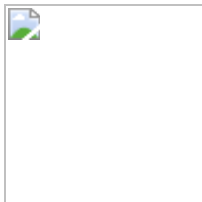
MARIKA: Sjunger och ber böner mest.

HÉDI: Så ... samma.

MARIKA: Ja ... fast vi är kristna.

HÉDI: Ja. Och vi är judar.

– Vilken betydelse har likheter och skillnader när man är kompisar?

HÉDI: Vem är det som är på radion?

MAMMA: Han heter Hitler.

HÉDI: Varför är han så arg?

MAMMA: För för att det finns en massa saker som han inte tycker om.

HÉDI: Vad då för saker?

PAPPA: Judar. Han tycker inte om judar. Han vill starta ett krig.

HÉDI: Här?

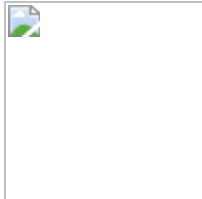
MAMMA: Nej då. Inte här.

PAPPA: Någon annanstans. Långt borta.

HÉDI: Vi är ju judar?

PAPPA: Ja, det är vi. Men vi har inte gjort något fel, så vi behöver inte vara rädda.

– Hur kan man göra när man får höra eller se något (t.ex. på nyheterna eller på nätet) som man inte riktigt förstår, som man undrar över eller tycker är lite läskigt?

HÉDI: Det blir krig här ändå. En massa soldater kommer till vår stad. Hitler bestämmer över soldaterna och soldaterna bestämmer över mamma och pappa. Det är förbjudet för mig att leka och springa runt, jag får inte ens ta med Bodri ut, och jag får inte leka med Marika längre. Hitler hatar mig fast han inte känner mig. Han hatar mig och min familj för att vi är judar. Det går inte att förstå.

– Vem får bestämma över barn?

– Hur kan de bestämma? I samhället? I skolan? I familjen?

– Vad ska/kan barnen själva bestämma?

HÉDI: Vad gör du?

SOLDATEN: Sitt still!

HÉDI: Varför rakar du av mitt hår?

SOLDATEN: För att bli av med lössen.

HÉDI: Men ... jag har inga löss.

SOLDATEN: Sitt still! Du kommer att få...

– Barn och vuxna kan känna att soldaten som rakade av Hédis hår är läskig. Vad tycker ni? Är det något av det soldaten gjorde som ni undrar över?

[↑ Till innehållsförteckning](#)

7. Två historier om Bodri – En bok och en pjäs

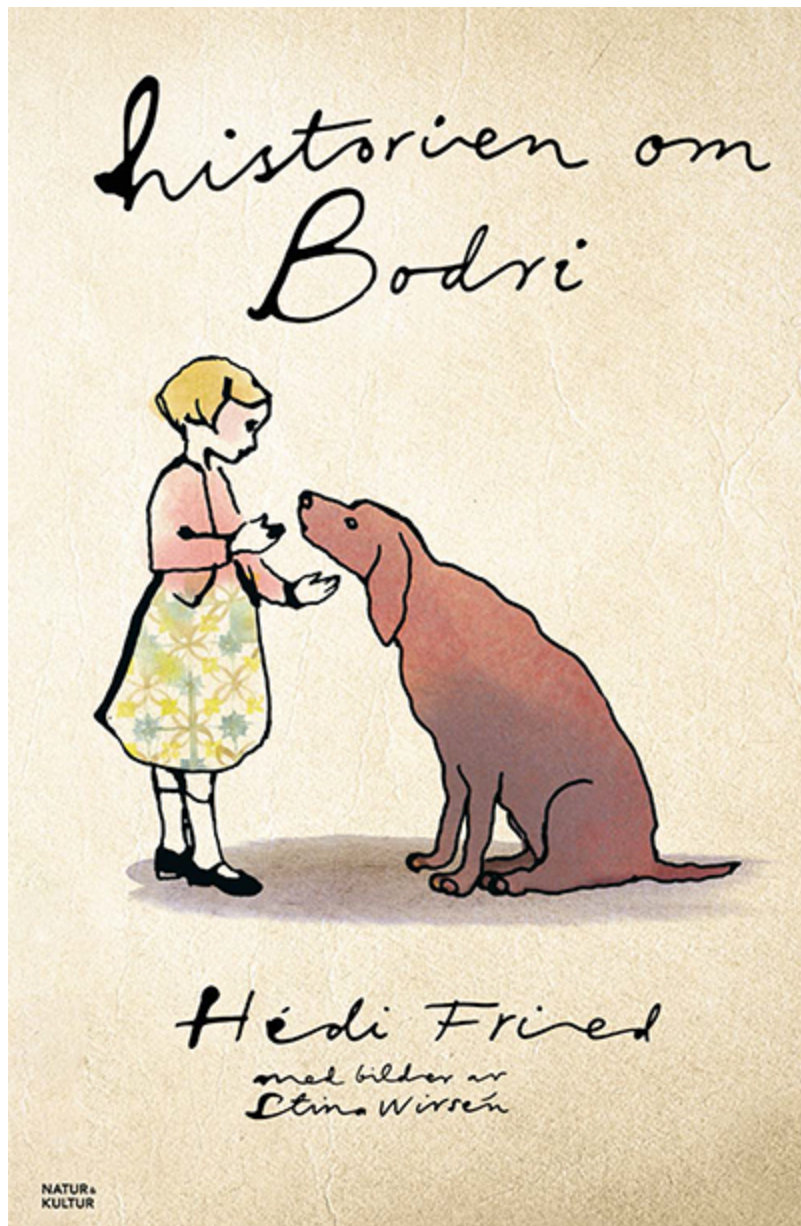

Några av er kanske har läst boken *Historien om Bodri*. Andra inte. Några kanske kommer att läsa den efter att ha sett föreställningen. Oavsett i vilken ordning det sker kan upplevelserna komplettera varandra.

Om ni tar del av båda versionerna av *Historien om Bodri* (oavsett i vilken ordning ni gör det) låt barnen reflektera över på vilket sätt de olika upplevelserna skilde sig åt. Vad fanns i den ena som inte fanns i den andra? På vilket sätt påverkade den första upplevelsen den andra. Finns det nackdelar med att ha läst en boken innan man ser föreställningen och tvärt om.

Vid läsning av boken *Historien om Bodri* kan det vara av värde att använda sig av det speciella lässtöd som producerats av bokförlaget Natur & Kultur: [→ PDF](#).

[↑ Till innehållsförteckning](#)

7. Två historier om Bodri – En bok och en pjäs

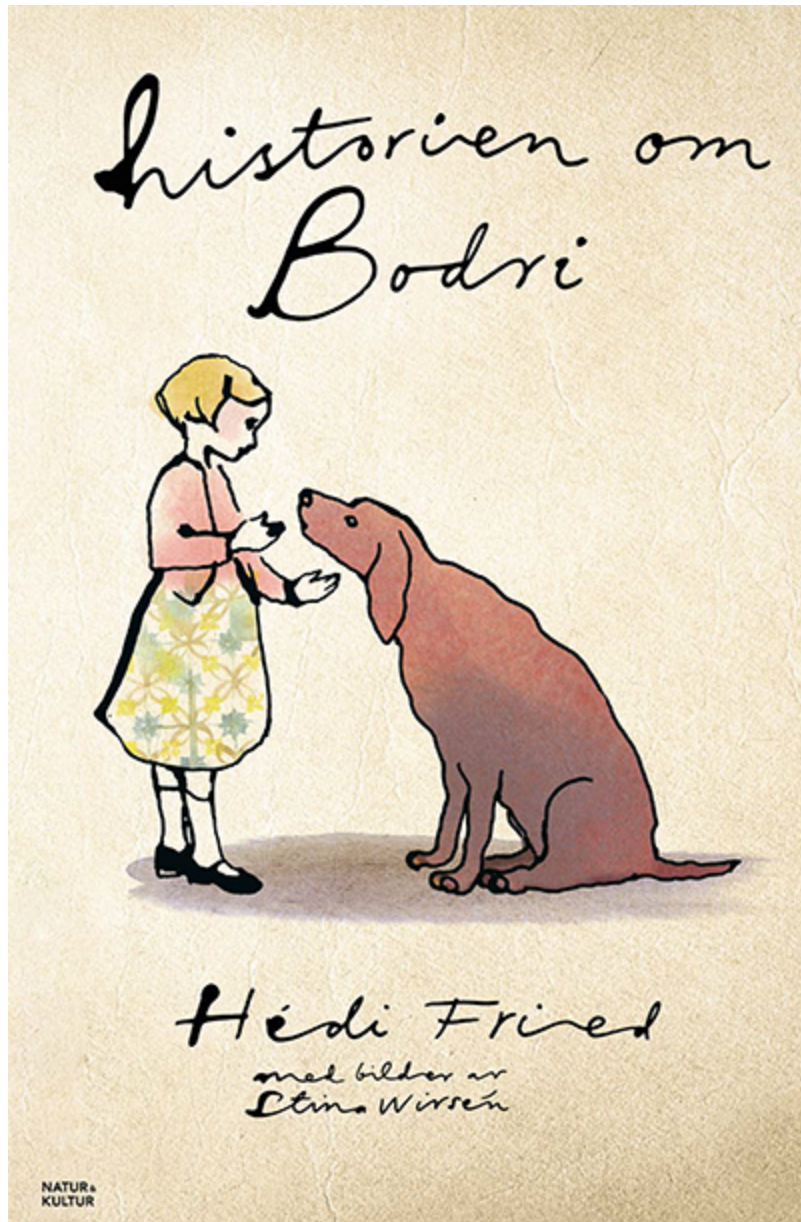
Några av er kanske har läst boken *Historien om Bodri*. Andra inte. Några kanske kommer att läsa den efter att ha sett föreställningen. Oavsett i vilken ordning det sker kan upplevelserna komplettera varandra.

Om ni tar del av båda versionerna av *Historien om Bodri* (oavsett i vilken ordning ni gör det) låt barnen reflektera över på vilket sätt de olika upplevelserna skilde sig åt. Vad fanns i den ena som inte fanns i den andra? På vilket sätt påverkade den första upplevelsen den andra. Finns det nackdelar med att ha läst en boken innan man ser föreställningen och tvärt om.

Vid läsning av boken *Historien om Bodri* kan det vara av värde att använda sig av det speciella lässtödet som producerats av bokförlaget Natur & Kultur: → [PDF](#).

↑ [Till innehållsförteckning](#)

8. Länkar, lästips

Animerad version av boken *Historien om Bodri* (13 min): <https://urplay.se/program/233947-historien-om-bodri>

Natur & Kulturs lässtöd till boken *Historien om Bodri*;

<https://www.nok.se/globalassets/al/block-till-produktsidor/barn-och-ungdom/historien-om-bodri1/lasstod-for-historien-om-bodri.pdf>

Forum för levande historia

Klassrumsmaterial för åk 4-6 om Mänskliga rättigheter. Bl.a. en kortfilm som beskriver Mänskliga rättigheter på 2 minuter:

<https://www.levandehistoria.se/klassrummet/allamanniskor>

Om antisemitism och judiskhet: www.lattlast.antisemitismdaochnu.se

Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna som samlat dokument

<https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Allmanforklaringomdemanskligarattigheterna.pdf>

FN-förbundets lärarhandledningar

<https://fn.se/engagera-dig/fniskolan/metod-material/manskliga-rattigheter-for-klassrummet/>

Rädda Barnen om Barnkonventionen

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/>

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/barnkonventionen-kort-version/>

Barnens världskarta

Var i världen finns lagar om våld mot barn?

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnens-varldskarta/>

Hédi Fried pratar i TV4 (13 min, 2015): <https://www.youtube.com/watch?v=6aGhOIZTJio>

Hédi Fried pratar med DN om hur det var att komma till Auschwitz (4 min, 2017):

<https://www.youtube.com/watch?v=iy8dJff5lyI>

[↑ Till innehållsförteckning](#)

Lästips

Historien om Bodri av Hédi Fried och Stina Wirsén (Natur och kultur 2019)

Anne Franks dagbok (olika upplagor, t.ex. Norstedts, 2017)

Mio min Mio av Astrid Lindgren (olika upplagor, t.ex. Rabén & Sjögren, 2020)

En ö i havet av Annika Thor (Bonnier Carlsen, 1996)

Tulpanpojken av Christina Wahldén (Rabén & Sjögren, 2017)

Spionen i äppelträdet av Christina Wahldén (Rabén & Sjögren, 2018)

Mitt käraste gyllene barn av Christina Wahldén (Rabén & Sjögren, 2021)

9. Resumé av Teater Barbaras föreställning *Historien om Bodri*

Inledning

Skådespelarna hälsar publiken välkomna och visar dem in i teaterrummet. På en trasmatta på scenen ligger en hund och sover. Ur en radio hör vi musik. På ena sidan hänger ett foto på en familj. På andra sidan står ett träd. När alla har fått en bra plats sätter sig flickan bredvid hunden. Hon tar fram en anteckningsbok som hon skriver och ritar i.

Man hör ljudet av en fluga. Hunden vaknar och gör flera försök att fånga flugan. Till slut äter hunden upp flugan.

Hédis familj

Flickan presenterar sig. Hon heter Hédi och är åtta år. Hunden heter Bodri och är hennes bästa vän. I huset bor också hennes mamma och pappa. Och hennes lillasyster Livia.

Det knackar på dörren. Vi hör mammas röst som säger att det är Marika som kommit. Bodri blir glad och springer ut i förväg. Hédi berättar att Marika är hennes bästa människovän, att Marika också har en hund. Den heter Bandi. Både Hédi och Marika tycker om att klättra i träd. Hédis mamma föreslår att Livia ska följa med. Men Hédi förklarar att det kan vara farligt för Livia så Marika och Hédi får leka ifred.

Hédi och Marika

På en liten scen möter vi Hédi och Marika som dockor. De sitter på en parkbänk. Hédi läser högt ur en bok. Marika lyssnar. Marika konstaterar att Hédi är bättre än henne på att läsa men att Marika är bättre än Hédi på att springa. Hédi håller inte med. Men de är överens om att de är lika bra på att vissla. De visslar en melodi tillsammans. En klocka slår och Marika säger att hon måste gå eftersom hon ska till kyrkan. Hédi berättar att hon ska

till synagogan. Marika frågar vad Hédis familj brukar göra i synagogan. Hédi berättar att de brukar sjunga och be böner. Hédi frågar vad Marikas familj gör i kyrkan. Marika berättar att de också sjunger och ber böner. De gör samma saker fast Hédis familj är judar och Marikas familj är kristna. Marika visar Hédi att hon har en lös tand. Hédi påminner Marika om att lägga den in ett glas med vatten för att den ska bli till en peng nästa morgon. De säger hej då och bestämmer att de ska ses nästa dag.

Hédi och Hitler

Hemma hos Hédi. Vi hör musik ur radion. Hédi ritar i sin bok. Bodri tycks ha åsikter om det Hédi ritar. Musiken tystnar och ur radion hör vi en man prata. Hédi och Bodri lyssnar. Hédi frågar mamma vem det var som pratade och varför han låter så arg. Mamma berättar att mannen heter Hitler och att det finns en massa saker han inte tycker om. Hédi vill veta mer och pappa berättar att Hitler inte tycker om judar och att Hitler vill starta ett krig. Men pappa förklarar att även om Hédis familj är judar så behöver de inte vara rädda eftersom de inte har gjort nåt fel. Och Hitler ska kriga nån annanstans, långt bort.

Kriget kommer

Vi hör marscherande soldater och Hédi berättar att det ändå blir krig och att Hitlers soldater kommer till staden. Soldaterna bestämmer att Hédi inte får gå ut med Bodri och att hon inte får leka med Marika. Hédi kan inte förstå att Hitler kan hata henne och hennes familj bara för att de är judar. Hur kan Hitler hata henne utan att han ens känner henne?

Nazisterna bestämmer

Dockorna Hédi och Marika träffar varandra i smyg i parken. De är lite rädda att soldaterna ska upptäcka dem. De klättrar upp i trädet. De ser långt bort. De äter päron. Marika får syn på en skylt som satts upp på parkbänken. De klättrar ner för att se vad det står på skylten. Hédi läser: "Förbjudet för judar". Hédi och Marika blir tysta. De hör soldaterna marschera och bestämmer att det nog är bäst att de går hem igen.

Hédi och Bodri har tråkigt. Bodri vill leka men Hédi förklarar att det inte går. De får inte gå ut längre. De vuxna har sagt att det snart kommer att bli bättre; att de måste ha tålamod och vänta. Det knackar på dörren. Bodri blir glad. Hédi går ut för att se vad det är. Hédi

kommer tillbaka med ett telegram. Bodri nafsar åt sig telegrammet och vill leka. Hédi försöker ta tillbaka det. Till slut släpper Bodri telegrammet. Hédi läser att Hitler har bestämt att familjen inte längre får bo kvar i sitt hus utan ska bli förflyttade.

Familjen måste flytta

Dockorna mamma, pappa och Livia syns på den lilla scenen. De håller på att packa. Hédi ser att de vuxna är rädda. Mamma försöker samtala med pappa om vad de ska packa ner. Pappa svarar att han inte vet. Dockan Hédi kommer in och frågar var de nu ska bo. Pappa svarar återigen att han inte vet. Hédi frågar om de har packat ner hennes böcker. Pappa svarar att allt som behövs är med.

Vi hör åter soldaterna marschera. Hédi berättar att soldaterna kommer för att hämta familjen och alla andra judar som bor i kvarteret.

Hédi och Bodri skiljs åt

Hédi hittar Bodri och lyfter upp honom. En soldat kommer in och plockar ner fotot på familjen. Han tar radion och trasmattan. Han säger åt Hédi att hundar inte får följa med. Hédi säger att Bodri måste följa med. Soldaten tar Bodri från Hédi och säger till henne att gå ombord på tåget. Familjen tvingas in på tåget. Soldaten stänger dörren. Tåget startar. Hédi försöker se vart Bodri tagit vägen.

Hon ser honom och några andra hundar genom det lilla tågfenstret. Hon ropar till honom att hon snart ska komma tillbaka. Bodri försvinner ur synhåll.

Tågresan

Hédi försöker föreställa sig vad Bodri nu ska göra. Han kanske kan gå till slaktaren och få mat, kanske gå hem till Marika och Bandi, kanske leva med de andra hundarna i skogen?

Det är trångt på tåget. Det finns inget att äta och inget att dricka. Det finns ingen toalett. Ingen vet vart de ska eller hur länge de ska resa. Hédi somnar. Tåget fortsätter.

Plötsligt stannar tåget. En soldat öppnar tågdörren och skriker att alla ska ut ur tåget. Hédi berättar att de kommit till en plats med höga murar och taggtråd. Barnen skiljs från sina föräldrar. Hédi får ta hand om Livia.

I lägret

Dockorna Hédi och Livia står vid en enkel träbänk. Soldaten kommer in och tar Livia. Hédi protesterar. Soldaten säger att de ska få träffas senare. Hédi måste byta till andra, enkla kläder och skor. Soldaten rakar av Hédís hår och ger henne en skål med soppa som hon knappt kan äta.

Hédi pratar med Bodri

Ljuset släcks. Vi hör mumlande röster från andra människor. Hédi lägger sig ner för att sova. Hon tänker på Bodri och pratar med honom fast han inte kan höra. Hon berättar om lägret; att det är läskigt där, att de knappt får nån mat. Hon längtar efter mamma och pappa men vet inte var de är. Hédi känner sig bättre när hon får prata med Bodri. Hon hoppas att han har det bra och ber honom att hälsa till Marika och Bandi.

Bodris väntan

Bodri sitter ensam under trädet och väntar. Han ser sig omkring. I en sång berättas att Bodri inte kan räkna dagar men att han kan se hur tiden går när årstiderna förändrar trädets utseende.

Plötsligt hör Bodri hur någon ropar hans namn. Han rusar iväg för se vem det är.

Återförening

Dockorna Hédi och Livia möter Bodri. Bodri känner inte igen dem. Hédi försöker förklara att kriget är slut, att Hitler är död och att hennes hår snart kommer växa ut igen. Bodri undrar var mamma och pappa är. Hédi förklarar att mamma och pappa är döda. Bodri nosar försiktigt på Hédi och kastar sig sedan i hennes famn.

Att minnas för framtiden

Hédi sitter ensam. Bodri kommer in med en pinne i munnen. Bodri vill leka men Hédi har ingen lust. Bodri lägger ifrån sig pinnen och tittar på Hédi. Plötsligt känner han en doft. Han söker sig till trädet. Han nosar vid trädstammen. Han skäller och försöker få Hédis uppmärksamhet.

Hédi kommer till trädet och upptäcker sin gamla rit- och skrivbok. Hon sätter sig och bläddrar i boken. Bodri sätter sig bredvid och de tittar i boken tillsammans. Hédi drar sig till minnes hur livet var innan kriget. Hon bestämmer sig för att rita och berätta om allt som hänt; om hur rädd hon har varit när soldaterna kom, om alla människor som dödades i lägret bara för att Hitler hade bestämt det. Och om hur mycket hon saknar mamma och pappa.

Hédi bestämmer att hon ska berätta om sin barndom. Om hur hon var ett lyckligt barn i en lycklig stad. Då hör vi en gammal kvinnas röst säga samma sak som Hédi. Medan Hédi skriver hör vi den gamla kvinnan säga:

”Det som hände sen är svårt att berätta om och svårt att lyssna på. Jag vill ändå berätta och jag vill att du lyssnar. För vi människor kan göra så mycket ont, men också mycket gott. Vi har alla ett val, vi kan välja det goda.”

Under tiden tittar Bodri på vad Hédi gör. Han lägger sitt huvud i Hédis knä.

Hédi och hennes syster Livia 2019. Foto: Olle Sporrang.

[↑ Till innehållsförteckning](#)

10. Kortversion – Lärarmaterial Historien om Bodri

Här kan du ladda ner en utskriftsvänlig kortversion av lärmaterialet till *Historien om Bodri* (6 sidor). Det saknar bilder, länkar och resumé och innehåller inte samma mängd bakgrundsmaterial. → [PDF](#).

[↑ Till innehållsförteckning](#)

© 2024 Teater Barbara.

Skyddad av reCAPTCHA ([Sekretess](#) - [Villkor](#))